

PRESSMEDDELANDE

Får publiceras 7.2.2019 kl. 11.30

Ytterligare information:

rt.karhinen@gmail.com

www.reijokarhinen.fi

Ett brett reformprogram föreslås som lösning på jordbrukets lönsamhetsproblem

Enligt Reijo Karhinen är det möjligt att öka företagarinkomsten från jordbruket med 500 miljoner euro på årsnivå.

I juni 2018 fick Reijo Karhinen i uppdrag av statsminister Juha Sipilä och jord- och skogsbruksminister Jari Leppä att utforska alternativa sätt att avhjälpa jordbrukets lönsamhetsproblem.

Karhinen satte inte ihop en arbetsgrupp, utan inviterade hela folket att delta i diskussionen. En webbenkät som besvarades av över 6 000 personer, diskussionsmötena och workshopparna i landskapen har gett en heltäckande bild av nuläget.

”Enligt min uppfattning kan vi uppnå målet om en 500 miljoner euro större företagarinkomst utan att vi behöver höja det nuvarande totala beloppet på jordbruksstöd”, säger Karhinen.

”Detta kräver dock ett flerårigt brett reformprogram som börjar med en grundlig kulturförändring”. Särskilt ska prioriteringarna i stödpolitiken ändras så att fokuset ligger på gårdar som investerar och utvecklar verksamheten och bär på företagsriskerna.

Efter en lång svag lönsamhetsutveckling har vårt jordbruk hamnat i en allvarlig lönsamhetskris. På alla nivåer finns det enligt Karhinen behov för reformer och utveckling av den ekonomiska kompetensen. ”Såväl gårdarna som matkedjan och förvaltnings- och intresseorganisationerna måste se över verksamhetsmodellerna. Ett gemensamt misslyckande kan omvandlas till en gemensam framgång.”

Lönsamhetsproblemen har inget att göra med produkten. ”Den rena och säkra maten är verkligen en stark konkurrensfördel som vi måste kunna använda som grund för att skapa en även ekonomiskt bättre framgångssaga.”

Gemensamt Matbord och ett kompetens- och servicecenter bland de främsta förslagen

En av de viktigaste orsakerna till primärproduktionens ekonomiska problem är bristen på en gemensam syn. Därför föreslår Karhinen att man skapar ett diskussionsforum som ska heta Gemensamt Matbord.

”Vi behöver ett forum som ger matkedjans centrala parter möjlighet att diskutera och ta fram riktlinjer för en framtidsvision och målbild för matkedjan samt för en nationell matstrategi”, berättar Karhinen.

Matbordet är en kompakt diskussionsgrupp med ministern som svarar för matproduktionen samt den högsta ledningen för primärproducenterna, industrin och handeln som medlemmar. Matbordets värd eller värdinna är en person som kommer utanför matkedjan och inte han någon koppling till kedjan.

En kraftigt förändrad omvärld kräver mycket av gårdarna. För att den gemensamma målbilden ska bli verklighet i producenternas vardag, behövs det en ny aktör. Enligt Karhinen ska jordbrukssektorns reform i fortsättningen styras på ett samordnat sätt av en instans i stället för det nuvarande splittrade systemet.

”Finland behöver ett kompetens- och servicecenter som samlar ihop sådan gemensam kompetens inom jordbruksförvaltningen som bidrar till lantbruksföretagens utveckling, ledning och operativa verksamhet.”

Förutom de här förslagen innehåller Karhinens utredning ett stort antal andra konkreta förslag som ska trygga jordbrukets lönsamhet i framtiden. Enligt Karhinens blogginslag på Bonfire.fi betyder jordbrukets lönsamhetskris ett gemensamt misslyckande. Även framtida framgångar nås bara genom samarbete [<https://www.bonfire.fi/suomalaisen-ruuan-tulevaisuus-vaatii-ravistelua-rohkeutta-ja-yhteistyota/>].

Det är klart att de gårdar, oberoende av storlek, som utvecklar verksamheten och bär på företagsriskerna kommer att utgöra grunden för vårt jordbruk. Livsmedelsexporten är också i desperat behov av ledarskap och åtgärder. Peltoreformi 2025, som är ett av förslagen, ska igen effektivisera utvecklingen av jordbrukets viktigaste produktionsmedel till exempel genom effektivare ägobyte, satsningar på kulturtillståndet och genom arrendereglering.

”Ett konkurrenskraftigt jordbruk kräver banbrytaranda”, säger Karhinen. Teknik, innovationer och specialisering förutsätter gemensamt utvecklingsarbete. Hur utveckla jordbruket samtidigt som man bekämpar klimatförändringen kommer också att vara en allt viktigare fråga i framtiden.

REFERAT

Reijo Karhinen

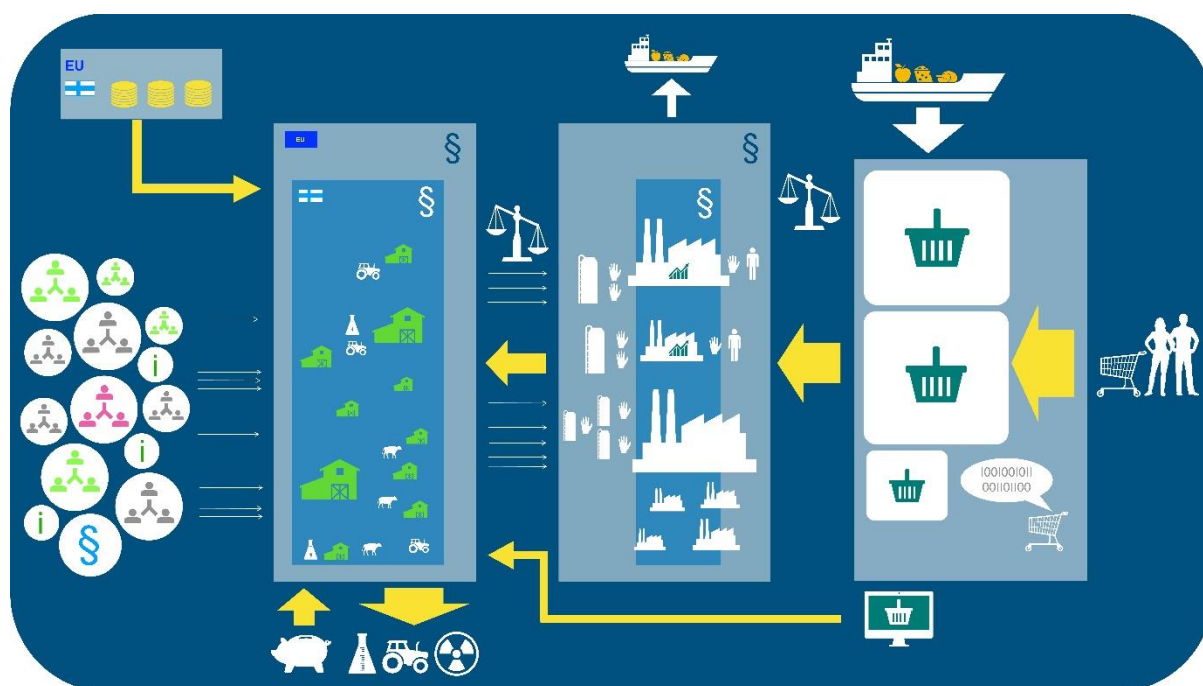
EN NY BÖRJAN - Jordbruk är också framtidens näringsgren

1. Vår matkedja behöver en gemensam vision och en gemensam matstrategi. Vi ska skapa ett nytt diskussionsforum - Gemensamt Matbord.
2. Producenterna måste få tillbaka det primära styr- och ledningsansvaret, stärka både ägarstyrningen och intensifiera samarbetet i de producentägda gemensamma företagen och

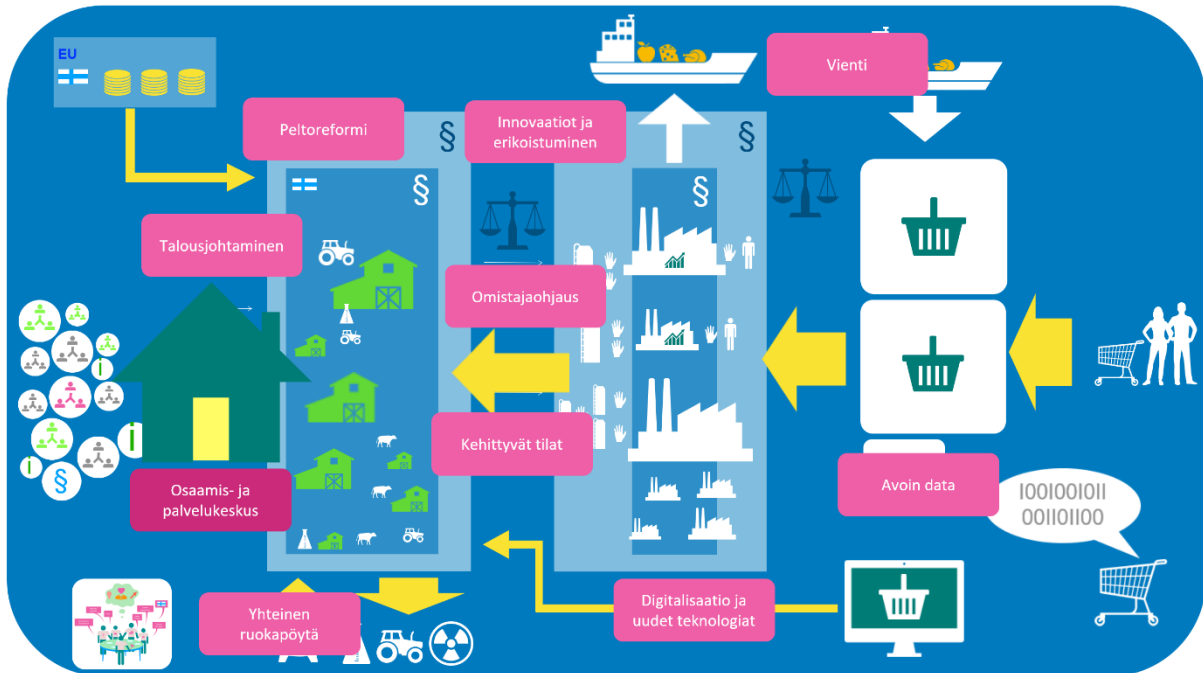
organisationerna inom sektorn och samtidigt ha mod att kräva styrning och rådgivning av högre standard.

3. Lantbruksföretagandet måste bygga på resultatorienterad styrning. Den ekonomiska kompetensen ska förbättras. Det gäller för alla ända upp till administrationen och myndigheterna.
4. Grundstenen för vårt jordbruk och även för vår matförsörjning är och kommer också i framtiden att vara lönsamma gårdar i olika storlekar som investerar, utvecklar och bär på företagsriskerna.
5. Åkermark är jordbrukets viktigaste produktionsmedel. Vi behöver ett brett utvecklingsprogram som handlar om åkermark - Peltoreformi 2025.
6. I stället för att vara en underpresterare inom export måste vi bli en global exportör av säker mat.
7. Vi måste få dagligvaruhandeln med i arbetet i en äkta win-win-partnerskapsanda med fokus på ansvarsfull verksamhet och öppna data.
8. Det finländska jordbruket ska göras till en global föregångare när det gäller att tillämpa digitalisering, artificiell intelligens, plattformsekonomi och öppna data.
9. Vi ska förbereda oss på förändringar som kommer att ske i omvärlden och i matvanor i framtiden. Vi ska satsa på innovationer och gårdsspecifik specialisering - mer mod, fördomsfrihet och initiativrikedom.
10. Toppforskning, -utbildning och -rådgivning är vägen till framgång. Vi ska samla styrningen av jordbrukssektorn under samma tak och inrätta ett nytt kompetens- och servicecenter.

Förutom dessa riktlinjer innehåller slutrapporten över 50 enskilda konkreta förslag som ska förbättra jordbrukets lönsamhet.

Den finländska matkedjans helhetsbild. Centraliserad handel och därmed en stark förhandlingsposition är ett centralt särdrag hos vår matkedja. Vi exporterar betydligt färre än vi importerar och producenternas styrning och tjänster är mycket splittrade.

De tio prioriteringar som siktar till bättre lönsamhet i framtiden når kulmen i diskussionsforumet: det Gemensamma Matbordet och det nya kompetens- och servicecentret.